

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

9. nedeľa po Svätej Trojici: Prezieravá múdrosť (13. 8. 2017)

Sudcov 8, 22-35

Potom povedali mužovia Izraelskí Gideonovi: Panuj nad nami, ty aj tvoj syn, aj syn tvojho syna. Lebo ty si nás zachránil z rúk Midijánco. Ale Gideon im odpovedal: Nebudem nad vami panovať, ani môj syn nebude nad vami panovať, Hospodin bude panovať nad vami. Potom im povedal Gideon: Mám k vám žiadosť: Nech každý odovzdá ukoristené náušnice, lebo patrili Izmaelcom. Odpovedali: Ochotne ti ich dáme. Tu rozprestrelí plášť a každý naň hodil ukoristenú náušnicu. Váha zlatých náušnic, ktoré si vyžiadal, bola tisícšesťdesiat šesť šekelov zlata, okrem mesiačkov, náušnic a purpurových rúch, ktoré nosili midijánski králi a okrem retiazok z krku ich tiav. Gideon spravil z toho efód a postavil ho vo svojom meste v Ofre. Tam sa celý Izrael stal smilne neverným s ním a tak sa stal osídлом pre Gideona a jeho dom. Midijánci boli pokorení pred Izraelcami, takže viac nepozdvihli hlavu. Krajina mala štyridsať rokov pokoj, kým žil Gideon. Jerubbaal, Jóašov syn, odišiel a býval vo svojom dome. Gideon mal sedemdesiat synov, ktorí vzišli z jeho bedra, lebo mal mnoho žien. I jeho vedľajšia žena, ktorá žila v Sícheme, mu porodila syna a dal mu meno Abimelech. Gideon, syn Jóašov, zomrel vo vysokom veku a pochovali ho v hrobe jeho otca Jóaša v abizerovskej Ofre. Keď Gideon zomrel, Izraelci sa so smilnou nevernosťou oddali baalom a urobili si Baal-Beríta bohom. Izraelci nepamätali na Hospodina, svojho Boha, ktorý ich vyslobodil z rúk všetkých okolitých nepriateľov a neukázali vďačnosť ani voči domu Jerubbaala-Gideona za všetko dobré, čo preukázal Izraelu.

Bratia a sestry

Pred týždňom sme sledovali Gideonovo víťazstvo nad Midijáncami, ktorých porazil s 300 mužmi, ktorí ostali z jeho pôvodnej 32 000 armády. Dnes si všimneme už po tretíkrát Gideona a zameriame sa na záver jeho života.

Bolo to v období, kedy boli Izraelci oslobodení od Midijánco, pretože ich králi Zebach a Salmun boli chytení. Izraelci zostali slobodní. Už pred nikým nemuseli utekať a skrývať sa v skalách a jaskyniach. Po dlhých desaťročiach nestability prežívali veľmi dlhé obdobie mieru a pokoja. Všimnime si však, aká vec ich zakrátko napadla: *Potom povedali mužovia izraelskí Gideonovi: Panuj nad nami, ty aj tvoj syn, aj syn tvojho syna, lebo ty si nás zachránil z rúk Midijánco (22. v.).*

Toto je prvá zmienka v Biblii o tom, že Izraelci chceli mať nad sebou vládu, teda niekoho ako kráľ. Hospodin im však už za dôb Mojžiša povedal, že si nepraje, aby nad nimi vládol nejaký kráľ, ako tomu bolo vo zvyku u okolitých národov. Pretože Hospodin sám je kráľom uprostred svojho ľudu, ktorý je pokladaný za jeho vlastníctvo. Keď však Gideon vyslobodil Izraelcov z otroctva, rozhodli sa z „vďačnosti“, že ho prijmú ako vládcu, ako kráľa. Akosi verili, že ich Gideon aj do budúcnosti ochráni od potenciálnych nepriateľov, ktorí by ich mohli v budúcnosti ohrozovať.

Gideon bol asi prvým človekom, ktorý dostal v Izraeli ponuku stať sa kráľom. Ale všimnime si, ako pohoťovo reaguje: *Nebudem nad vami panovať, ani môj syn nebude nad vami panovať, Hospodin bude panovať nad vami (23. v.)* O niekoľko desaťročí neskôr Izraelci si znovu budú žiadať kráľa. Nakoniec Hospodin povie prorokovi Samuelovi, aby im ho pomazal v osobe Saula, čím vlastne odmietli Božie panovanie nad sebou.

V našom príbehu chceli ľudia dosadiť za kráľa Gideona. Zároveň s ním si žiadajú aj jeho syna a vnuka. Chceli mať skrátka viditeľnú ľudskú istotu, ochranu, chcú akúsi záruku pokoja a stability. Lenže týmto spôsobom sami ukazujú, že nie sú ochotní dôverovať samotnému Hospodinovi.

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

Všimnime si národy a kráľovstvá v Európe počas obdobia celého stredoveku. Jednotlivým krajinám vládli určité kráľovské dynastie. Ich potomkovia však museli uzatvárať manželstvá nielen z lásky, ale hlavne z rozumu. Príznační boli tým hlavne Habsburgovci, ktorí si nadvládu nad Európou „poistili“ vzájomnými manželskými zväzkami. Tragédiou sa však po pár stáročiach stávalo, že tieto kráľovské rodiny postupne degenerovali, keďže manželstvá sa uzatvárali výlučne vo vnútri široko rozvetvenej rodiny. Potom daný panovník bol skôr na posmech a hanbu, než ako záruka múdreho napredovania daného kráľovstva.

Izraelci v období života Gideona začali rozmýšľať podobne. Videli, že ich ochránil, lenže po jeho smrti, kto zastane jeho miesto sudcu v Izraeli? Najlepšie by to bolo mať poistené jeho rodinou, preto si žiadali za vodcu spolu s ním aj jeho syna a vnuka. Gideon sa však počas obdobia, počas ktorého bol svedkom rôznych Božích zázrakov veľa naučil. Tento mládenec, ktorý len pred nedávnom tajne mlátil obilie vo vínnom lise, teraz sám chápe, že by ostal aj naďalej bojzlivým. Lenže víťazstvo mu bolo darované od Pána Boha.

Gideon bol naozaj veľmi zaujímavou postavou. Je o ňom reč aj v Novej zmluve, v 11. kapitole hrdinov viery. Je tam uvedený ako prvý zo sudcov spomenutých v tejto kapitole. Pisateľ listu Židom hovorí, že by mu nestačil čas, aby podrobne rozprával o všetkých týchto hrdinoch viery. Jedným z tých, o kom by chcel hovoriť a nevyšiel by mu čas, bol práve aj náš Gideon. Boh videl jeho srdce a našiel si ho, aby splnil dôležitú úlohu. Z toho pre nás vyplýva nasledovné: Pokiaľ si Pán Boh niekoho používa na svoje účely, robí tak iba na základe svojich podmienok. Veľmi často si pritom používa ľudí, ktorí sú v očiach tohto sveta slabí a bezvýznamní.

Drahí veriaci, často som sa pri svojej duchovnej službe cítil podobne ako Gideon. Keď som sa stal kňazom v Kokave nad Rimavicou a v Kraskove, bol som ešte mladým kaplánom bez praxe. Prišiel som do dvoch rozhádaných a rozbitých cirkevných zborov. Spočiatku som sa cítil slabý a vystrašený, podobne ako Gideon. Ale radoval som sa, že Boh so mnou urobil niečo podobné, ako s Gideonom. Som mu za to stále veľmi vďačný. Spoznal som na vlastnej koži, že pokiaľ iba trošičku odbočím z Jeho cesty, zakopnem a spadnem. Ale pokiaľ zverím vedenie svojho života Bohu, je úžasné sledovať čo On začne konať. Dnes sme tu spolu s mojou rodinou medzi Vami už tri roky v Leviciach. Podobne cítim, ako postupne Boh koná v našom zbore, ako aj v našom meste. Je úžasné byť pritom.

Preto ťa chcem povzbudiť, že ak sa cítiš vystrašený a slabý ako Gideon, neboj sa. Boh bude tvojou silou, pomocou a posilnením. On bude konať v tebe a tvoj život sa stane požehnaním pre všetkých, s ktorými budeš prichádzať do kontaktu.

Keby sme v tomto momente pri rozprávaní si o živote Gideona skončili, vyzeralo by všetko ako Happy end – šťastný koniec. Lenže Gideon mal tiež svoje slabosti v podobe mnohých žien a vedľajších konkubín. *Gideon mal sedemdesiat synov, ktorí vzišli z jeho bedra, lebo mal mnoho žien (30. v.).* Gideon si pravdepodobne zobral veľa manželiek až po víťazstve nad Midijáncami. Pán Boh neschvaľoval to, čo urobil, ale napriek tomu si ho použil pre svoj cieľ. Jeho kroky v tejto oblasti nikdy nepožehnal a jeho pokolenie prinieslo neskôr Izraelcom veľkú katastrofu.

Hospodin zakázal Izraelcom sobáše s cudzinkami. Boli to práve pohanské ženy, ktoré odvádzali Izraelcov od viery v Pána Boha. Hospodin pôvodne chcel, aby každý muž mal jednu ženu a opačne. Ani pre Adama nemal viacero žien, ale iba jednu Evu. Pretože nevybral Adamovi všetky rebrá, ale iba jedno, aby z neho urobil ženu.

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

Lenže práve táto oblasť manželstva a ľudskej sexuality je pre nás veľmi citlivou záležitosťou, na ktorú sa diabol veľmi zameriava. Napríklad veľký muž viery Abrahám mal okrem svojej manželky Sary ešte pomer so svojou slúžkou Hagar. Boh ho za to nejako špeciálne počas jeho života nepotrestal, ale z Abrahámovho syna Izáka vznikol Izraelský národ. Zo syna Izmaela, ktorého mal so slúžkou vznikli Arabi. Koľko problémov tieto dva národy mali a tiahne sa to až do súčasnosti. Nie je to test za Abrahámovu pochybenie?

Vieme aj o Šalamúnovi, že mal množstvo žien, ktoré sa mu však stali osudnými. Ich prostredníctvom ku koncu svojho života odišiel od viery v Pána Boha.

Alebo si spomeňme na Mojžiša, o ktorom sme viackrát hovorili v poslednej dobe. Vieme, aký bol pokorným Božím služobníkom. Aké veľké skutky urobil a čo čítame v Biblii o jeho vnukovi? *Potom si Dánovci postavili vyrezávanú modlu a Jonatán, syn Mojžišovho syna Geršoma a jeho synova boli kňazmi v kmeni Dánovcov až do času, kedy obyvateľstvo putovalo do vyhnanstva. Vyrezávanú modlu, ktorú Mícha urobil, vztýčili a zostala tam, dokiaľ dom Boží stá v Šíle (Sud 18, 30-31).*

Skrátka Mojžišov vnuk Jonatán sa stal modloslužobníkom. Viera sa z pokolenia na pokolenie neprenáša. Prenášať sa môže iba cirkevná príslušnosť. Pre vieru sa musí každý rozhodnúť sám za seba. Niekedy sa stáva, že aj deti z veriacich rodín odídu od Pána Boha a žijú na širokej ceste života.

Pán Boh nepožehnal Gideonovo mnohoženstvo. Po jeho smrti Izraelci opäť odišli od viery v Pána Boha a slúžili cudzím bohom. Gideonov syn Abímelech chcel po smrti svojho otca panovať nad Izraelom, tak ako si to Izraelci vlastne priali. Čítame však hroznú vec, ktorú spravil: *Potom odišiel do domu svojho otca do Ofry a na jednom kameni zavraždil svojich bratov, synov Jerubbaalových, sedemdesiat mužov, zostal len Jótám, najmladší syn Jerubbaalov, lebo sa skryl (Sud 9, 5).* Následne bol Abímelech vyhlásený za kráľa mesta Síchem. Lenže jeho ruky boli plné krvi a preto ich Pán Boh nikdy nepožehnal. Nakoniec zomrel potupnou smrťou, kedy pri obliehaní jedného mesta mu hodila žena na hlavu oslí žarnov. Skrátka kto mečom zabíja, mečom aj odchádza. Vidíme, ako preklatie prišlo cez hriech Gideona na jeho synov a tým pádom aj na celý Izrael.

Je preto veľmi dôležité, aby sme Pána boha nehnevali svojim spôsobom života. Pretože raz si následky môžu poniesť naše deti. Čo je pre rodiča strašnejšie, než keď vidí ako ho Pán Boh trestá cez svojho syna či dcéru?

Modlievajte sa za svoje rodiny. Modlievajte sa spolu so svojimi deťmi a vnúčatami. Buďme ich dobrým vzorom, že byť veriacim je požehnanie. Pokiaľ sa to dá, trávme s nimi maximum svojho času. Viem, že je to často ťažké, pretože sú rodičia dlho v robote, pracujú, zabezpečujú rodinu. Ale to najviac, čo môžu pre svoju rodinu urobiť, je ten voľný čas tráviť so svojimi blízkymi. Byť svojim deťom a vnúčatám pomocou, oporou, povzbudením. Oni veľmi potrebujú v tejto dobe dobré príklady života, aby sa sami zorientovali. Potom na nás, aj našich deťoch a vnúčatách spočinie Božie požehnanie, ktoré bude prechádzať aj na ďalšie pokolenia.

Bratia a sestry – počas troch nediel sme sledovali príbeh Gideona. Jeho začiatky viery, jeho duchovný boj a záver života. Každý z nás si tiež píšeme príbeh svojho života. Je odtlačený do srdca a myslí našich rodín, ako aj ľudí, s ktorými sa stýkame a trávime určitý čas. Prežime ho tak, aby sme sa pre ľudí, s ktorými sa stretávame stali jedným veľkým požehnaním.

AMEN